

FÖRVALTNING

Handläggare: Henrik Sundblom
Titel: Avdelningschef förskola
E-post: henrik.sundblom@norrtalje.se

Till: Barn- och skolnämnden

Organisering av öppna förskolan

Förslag till beslut

- Barn- och skolnämnden föreslår att Kommunfullmäktige beslutar om att flytta de tilldelade medlen 552.000 kr till öppna förskolan i regi av Barn- och skolnämnden överförs till KSON från 1 januari 2025.
- Barn- och Skolnämnden uppdrar Barn- och Utbildningsförvaltningen att inleda samtal med KSON för att överföra huvudmannskapet för öppna förskolan i Hallstavik från Barn- och skolnämnden till KSON från 1 januari 2025.
- Barn- och Skolnämnden uppmanar kommunfullmäktige att updatera Norrtälje kommuns reglemente om förändringen sker så att inte barn- och skolnämnden ska ansvara för öppen förskola.

Sammanfattning

I nuläget finns det öppna förskolor i Hallstavik och Norrtälje med två olika huvudmän. Öppna förskolorna bör sammanföras till en huvudman för att kunna samorganisera ledning och organisering och ge förbättrade utvecklingsmöjligheter av öppna förskolorna.

Barn och Utbildningsförvaltningen förordar att öppna förskolan i Hallstavik överförs till KSON som utförare/huvudman för att möjliggöra utvecklingen av en familjecentral i Hallstavik enligt intentionerna som uttalas av Region Stockholm.

Om verksamheten överförs behöver Kommunfullmäktige uppdatera Norrtälje kommuns reglemente så att åt och Barn- och Utbildningsförvaltningen inte skall organisera öppen förskola utan att ansvaret i sin helhet förs över till KSON.

Genom att det i ärendet överförs medel mellan två nämnder är det redan avsatta medel som flyttas och det tillkommer inga extra kostnader.

Ärendet

I nuläget finns det öppna förskolor i Hallstavik och Norrtälje med två olika huvudmän. De två verksamheterna bör samlas till en huvudman för att kunna samorganisera ledning och organisering. Att organisera de öppna förskolornas hos en huvudman kan ge stora utvecklingsmöjligheter. Utifrån det förslaget överförs de tilldelade medlen till öppna förskolan i regi av Barn- och skolnämnden till KSON från 1 januari 2025. Medlem är 552 000 kronor 2024 års budget.

Öppna förskolan beskrivs av Skolverket i "Allmänna råd med kommentarer för öppen förskola" (publicerad 2000) enligt följande: Öppen förskola är en kompletterande form av förskoleverksamhet som riktar sig till barn som inte är inskrivna i förskola samt förälder, dagbarnvårdare (pedagogisk omsorg) eller annan vuxen som har ansvar för medföljande barn. Den öppna förskolan erbjuder barn och medföljande förälder pedagogisk gruppverksamhet. Verksamheten kan samtidigt ge föräldrar stöd i föräldrarollen som kan vara utmanande som nybliven förälder.

Från region Stockholm finns det en intention att verka för fler familjecentraler som ett led att stärka samarbetet mellan olika professioner. Familjecentralen är en mötesplats för föräldrar där ni kan

umgås, utbyta erfarenheter och knyta kontakter. I en familjecentral samlokaliseras både barnmorskemottagning, barnavårdscentral, öppen förskola och socialtjänst. Verksamheterna samarbetar för att tillsammans främja en god hälsa hos både barn och föräldrar.

Målsättningen och syftet med Öppna förskolan är att erbjuda barnen en pedagogisk verksamhet i grupp tillsammans med medföljande vuxen, samtidigt får de vuxna möjlighet till social gemenskap. På Skolverkets webbplats klassas öppen förskola som annan pedagogisk verksamhet. Barnen är inte inskrivna utan föräldrarna bestämmer om och hur mycket barnet ska delta.

Öppna förskoleverksamheten inom "familjens hus" är en grund för fortsatt utveckling av verksamhet till invånarna i Norrtälje kommun. Den organisation som är huvudman för öppna förskolorna kan om uppdrag ges verka för en utökning av öppen förskola i Rimbo eller Älmsta där det finns barnavårdscentraler. Fler verksamheter eller höjd ambitionsnivå på nuvarande verksamheter får i nästa steg lyftas av KSON om det finns ett behov av ytterligare utveckling i det förebyggande och stödjande verksamheter för familjer i kommunen.

Våren 2024 gjordes en utredning om de öppna förskolorna av Barn- och utbildningsförvaltningen som rapporterades till Barn- och Skolnämnden den 27 maj 2024. Utredningens titel var: Utredning avseende omfattning, huvudmannaskap och lokalisering av öppen förskola. Sammanfattningen av utredningen landade i att: I nu läget finns det öppna förskolor i Hallstavik och Norrtälje med två olika huvudmän. Öppna förskolan bör sammanföras till en huvudman för att förbättrade utvecklingsmöjligheter av verksamheten.

Lagkrav

Skollagen 25.kap – Annan pedagogisk verksamhet: Öppen förskola
"3 § En kommun får anordna öppen förskola som komplement till förskola och pedagogisk omsorg. Den öppna förskolan ska erbjuda barn en pedagogisk verksamhet i samarbete med de till barnen medföljande vuxna samtidigt som de vuxna ges möjlighet till social gemenskap."

Koppling till gällande styrdokument

I Norrtälje kommuns reglemente för Barn- och Skolnämnden:

Obligatoriska uppgifter enligt speciallagstiftning

§ 3 Barn- och skolnämnden fullgör kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdom enligt skollagen (2010:800) och tillämpliga skolförordningar.

I barn- och skolnämndens uppgifter ingår att leda och samordna verksamheten inom följande skolformer:

- annan pedagogisk omsorg som erbjuds i stället för förskola och fritidshem, samt annan pedagogisk verksamhet i form av öppen förskola, öppen fritidsverksamhet, samt omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds,

Denna del i Norrtälje kommuns reglemente behöver justeras och tas bort om huvudmannaskapet för öppna förskolan flyttas från Barn- och Skolnämnden till KSON.

Ärendets beredning

Barn- och Skolnämnden tog del av en utredning den 27 maj 2024 med titeln: Utredning avseende omfattning, huvudmannaskap och lokalisering av öppen förskola.

Utifrån beslutssats två i ärendet: Barn- och Skolnämnden uppdrar Barn- och Utbildningsförvaltningen att inleda samtal med KSON för att återkomma med förslag på samorganisering av de nuvarande öppna förskolorna hos en huvudman.

Samtalen med KSON har inletts och leder fram till detta ärende där förslaget från Barn- och utbildningsförvaltningen är att de öppna förskolorna förs över till KSON från årsskiftet 2024 till 2025. Inledande kontakt har även tagits med kommunstyrelsekontoret för att bereda ärendet till kommunfullmäktige under hösten 2024.

Förvaltningens analys och slutsatser

I nuläget finns det öppna förskolor i Hallstavik och Norrtälje med två olika huvudmän. De två verksamheterna kan med fördel organiseras hos en huvudman för att kunna samorganisera ledning och organisationsutveckling. Att samorganisera de öppna förskolornas arbete kan ge stora utvecklingsmöjligheter av verksamheterna gemensamt.

Öppna förskolor är uppskattade mötesplatser för föräldrar som är hemma med barn vilket tydliggörs med ett stort antal besökare som besöker Norrtäljes öppna förskola. Öppna förskolan i Norrtälje drivs i formen av ett "Familjens hus" i nära samarbete med BVC och BUP. I Hallstavik bedrivs verksamheten i en lokal nära Hallsta skola och förskolan Linden och har ett nära samarbete med BVC på orten. Från regionen finns det en intention att verka för fler familjecentraler som ett led att stärka samarbetet mellan olika professioner. Samverkan i Hallstavik upplevs fungera väl men kan så klart utvecklas ytterligare om det organiseras av samma huvudman ansvarar för öppna förskolan i Norrtälje stad.

En utmaning på öppna förskolan i Hallstavik är att den främst besöks av föräldrar med svenskt ursprung och som är väl etablerade i samhället. Vissa dagar finns det en medarbetare som pratar arabiska på plats från socialtjänsten och då ökar antalet besökare med arabiska som modersmål. Det är en utmaning att få dem att besöka öppna förskolan även när den personen inte är på plats.

För att skapa bättre utvecklingsmöjligheter av verksamheten på de öppna förskolorna är det är lämpligt att en huvudman som ansvarar för de två verksamheterna. Istället som idag två olika huvudmän KSON respektive Barn- och Utbildningsförvaltningen. Barn- och utbildningsförvaltningen anser att verksamheten bör samlas hos KSON som kan ta ett helhetsgrepp om verksamheten och ha ansvaret för de två öppna förskolorna i kommunen. Vinsten med att samorganisera verksamheterna under ett ledarskap skapar bättre förutsättningar för ett samarbete mellan de olika enheterna och möjlighet att utveckla bland annat föräldrastödsutbildningar som "Lilla ABC för vårdnadshavare för barn 0 till 2 år". För att genomföra insatsen krävs två kursledare som kan växeldra och observera genom utbildningen tillsammans. Detta skulle med öka tillgängligheten ytterligare för den ofta mycket uppskattade utbildningen. Att erbjuda utbildningar på fler orter än som idag i Norrtälje är positivt för kommunens invånare.

Att samla upp öppna förskolan under ett gemensamt ledarskap ger möjlighet att få fler kollegor att samverka med och att få större professionsutveckling. Med möjlighet att ha digitala möten och snurrande bemanning på de 2 eller kanske 3 verksamheterna finns det potential till stora utvecklingsmöjligheter. Trygg i Norrtälje kommun (TINK) har ofta sökt i skolor och förskolor efter handledare för utbildare i ABC (Alla barn i centrum) för vårdnadshavare och uppdraget borde samlas till öppna förskolorna som kan organisera för det under ett gemensamt ledarskap.

Ekonomiska konsekvenser

Genom att det är en befintlig budgetpost som flyttas över till en annan nämnd bedöms den inte ha någon speciell ekonomisk påverkan i grunden. Om verksamheten ska utvecklas med utökade ambitioner på de två nuvarande verksamheterna i nästa steg kan det leda till ekonomisk påverkan men så är inte fallet i det första steget.

Konsekvenser för barn

En utvecklad öppen förskola är en tillgång för barn och vårdnadshavare i Norrtälje kommun. Den föreslagna organisationsförändringen bör bara ge vinster för barn och vårdnadshavare.

Landsbygds- och skärgårdsperspektiv

En utvecklad verksamhet vid öppna förskolan i Hallstavik är positiv för området. Att i ett senare skede överväga att utöka med ytterligare en öppen förskola i Rimbo kan vara nästa steg i utvecklingsarbetet.

Om verksamheten ska utökas på fler orter medför det en ökad kostnad som behöver förankras av den huvudman som då ansvarar för verksamheten.

Jenny Nordström
Förvaltningsdirektör
Barn – och Utbildningsförvaltningen

Henrik Sundblom
Avdelningschef förskola
Barn – och Utbildningsförvaltningen

Beslut skickas till

Kommunstyrelsekontoret
Registrator på KSON
Avdelningschef förskola
Förvaltningsdirektör på Barn- och Utbildningsförvaltningen